

BUDGET

Vänsterpartiet

Region Sörmland

2025-2027

Sörmlands utmaningar

Region Sörmland står inför stora utmaningar och befinner sig i ett pressat ekonomiskt läge. Minoritetsstyret tillsammans med Sverigedemokraterna föreslår åtgärder som innebär kraftiga personalneddragningar och höjda avgifter. Vänsterpartiet anser att den föreslagna budgeten kommer att leda till ökad osäkerhet för både patienter och medarbetare samt skapa stora konsekvenser för vården och kulturen.

Vården i Sörmland är redan i ett hårt pressat läge. Att göra dessa stora personalneddragningar kommer inte bara att försämra arbetsmiljön, utan även skapa långa väntetider och större risker för patienterna. Vänsterpartiet ser en annan väg framåt där vården ges stabilare förutsättningar för ett tryggare Sörmland.

Sörmland har en arbetsmarknad med potential som riskerar att undergrävas av styrets och SDs politik. Med låg utbildningsnivå och hög arbetslöshet behöver vi utveckla länet, inte nedmontera. En trygg arbetsmarknad, goda utbildningsmöjligheter och en välfungerande infrastruktur är nödvändiga för att locka företag och arbetstagare att stanna och verka i Sörmland.

Folkbildning och kultur: Livskvalitet

Vi ser hur styret, inspirerade av sin samarbetspartner Sverigedemokraterna, närmar sig en nedmontering av den väl uppbyggda folkbildningen och kulturarbetet som finns i Sörmland. Kultur och folkbildning är viktiga för invånarnas livskvalitet och stärker demokratin. Vi vill se till att fler, inte färre, får möjlighet att delta i kultur och utbildning utifrån sina behov och förutsättningar. Därför ska det även fortsatt vara avgiftsfritt att gå in på Sörmlands museum. Beräknad kostnad för införande och hantering av entréavgifter motiverar avgiftsfrihet. Folkbildningen är viktig för att höja kunskapsnivån och skapa ett samhälle där människor känner sig engagerade och delaktiga.

Klimatuthaveriet

I ett hållbart Sörmland är det självklart att vi gör vår del i de globala försöken att minska utsläppen av växthusgaser och förhindra en global klimatkatastrof. Vi behöver minska regionens klimatavtryck genom att satsa på fossilfria transporter och lokal, ekologisk matproduktion. Kollektivtrafiken behöver utvecklas, göras mer tillgänglig och pålitlig för att kunna bli det naturliga valet för invånarna. Vänsterpartiet vill på sikt se en avgiftsfri kollektivtrafik. Det måste bli ekonomiskt lönsamt att välja kollektivt åkande.

Rika ska inte gå före, kriminella ska inte driva vård

Välfärdsbrottsligheten är mångfacetterad. Vi ser hur kriminella som sysslar med våld och droghandel tar sig in och driver exempelvis vårdcentraler. Detta måste stoppas. De partier som inte värnar den svenska välfärdsmodellen utan anser att det är en god idé att driva vården som en marknad är inte beredda att sätta stopp för privatiseringarna vilka öppnar för välfärdsbrottsligheten.

Vi ser samtidigt hur vinster i vården skapar en vård där rika kan gå före och där behoven inte längre står i centrum. Vänsterpartiet vill att vården ska vara tillgänglig för alla utifrån behov, inte betalningsförmåga. Vinstdrivande privata sjukvårdsföretag hör inte hemma i vården.

Vänsterpartiet vill sätta stopp på de vinstintressen som förstör välfärdsmodellen och som möjliggör att kriminella skor sig på skattemedel.

Belasta inte de sjuka

Det ekonomiska läget i är allvarligt, men Vänsterpartiet är övertygat om att det finns bättre vägar framåt än att belasta invånarna med högre avgifter och försämrade välfärd. Att vara sjuk är tungt och kan innebära sämre ekonomiska förutsättningar. Den som är sjuk ska inte själv bära regionens försämrade ekonomi och ökande kostnader. Därför accepterar vi inte en höjning av avgifterna i vården och fryser dem i vår budget.

I möte med vården

Om du blir sjuk ska du känna dig trygg att vända dig till Region Sörmland oavsett vem du är eller var du bor. Den som behöver stöd eller utreda sitt mående ska få det i rimlig tid i Sörmland oavsett om vården är själslig eller kroppslig. Vi ser hur neddragningarna tär på patientsäkerheten. Det här är inte en bra utveckling och den behöver vändas nu direkt.

Det allra bästa är om du slipper bli sjuk. Vården ska utvecklas för att skapa god hälsa och förebygga sjukdom. Vi anser att Sörmlands Hälsoprogram ska fortsätta så som det ser ut, även 40- och 60-åringar ska få tillgång till denna folkhälsosatsning, därför har vi med detta i vår budget. Folkhälsan är väldigt viktig och kan i slutändan spara pengar och liv.

Vänsterpartiet anser att avgiftsfri tandvård även fortsatt ska ges till och med 23 års ålder.

Medarbetarna

Medarbetarna inom vården och omsorgen har under lång tid fått ta den hårda smällen av besparingspolitiken. I den nuvarande budgeten försämras arbetsvillkoren ytterligare. Ett tydligt exempel är förslaget att ta bort rätten att arbeta som mest två av fem helger. Detta innebär att många nu riskerar att behöva arbeta varannan helg – ett beslut som omöjliggör ett hållbart arbetsliv för de som redan arbetar under tuffa förhållanden.

När vi som samhälle inte ger vårdpersonal den återhämtning de behöver, hotas inte bara deras hälsa, utan också kvaliteten i den vård och omsorg som ges till våra medborgare. Att få ihop arbetsliv och privatliv är inte alltid så lätt för den som arbetar. Vänsterpartiet arbetar för att normalarbetstiden ska närma sig 6 timmars arbetsdag.

Att utbilda och göra vårddyrkena attraktiva är viktiga delar i att kunna rekrytera och behålla den personal Region Sörmland har. Vänsterpartiet behåller i vår budget studiemedel för att utbilda sjuksköterskor.

Vänsterpartiet återinrättar den kulturdouloverksamhet som tidigare avlastat förlossningspersonal samt stöttat födande kvinnor.

Bygg samhället starkt

Det är dags att sätta människor och välfärd före skattesänkningar. Det är dags att stå upp för en politik som bygger samhället starkt, där ingen lämnas efter och där våra medarbetare får det erkännande och de arbetsvillkor de förtjänar. Detta budgetförslag från Vänsterpartiet är ett steg i den riktningen.

Vänsterpartiet anser att en politikers ersättning inte ska vara högre än en vanlig lön. I vår budget föreslår vi en sänkning av arvoden för månadsarvoderade politiker.

Vården ska vara jämlik och ges efter behov. Människor är olika till ursprung, kön, hur tjock plånboken är, ålder eller vem ens hjärta slår för. Alla kommer vi i kontakt med regionens verksamheter och när vi gör det ska vi bemötas väl, med förståelse och utan fördomar. Medarbetare ska inte utsättas för samvetsstress, angiverilagen måste stoppas.

Med Vänsterpartiets politik bygger vi en framtid där Sörmland inte bara möter sina nuvarande utmaningar utan även skapar långsiktig stabilitet och hållbarhet för invånarna. Vi tror på ett Sörmland där vården, kulturen och klimatet står i centrum och där alla kan känna sig trygga och delaktiga.

Vänsterpartiets svar på beslutspunkterna:

1. 2 helger av 5 som politiskt mål avvecklas.

- Yrkande: Avslag

- Vänsterpartiet anser att förslaget inte skulle ge en bra arbetssituation för majoriteten av medarbetarna. Att ta bort rätten att vara ledig 3 av 5 helger skulle vara högst oattraktivt och kan leda till svårigheter för medarbetarna att planera sin fritid. Fritiden är viktig för återhämtning och rekreation.

2. Uthyrning av operationslokaler till externa vårdgivare godkänns. Regionstyrelsen får i uppdrag att utarbeta riktlinjer.

- Yrkande: Avslag

- Vänsterpartiet har tagit del av information kring hur denna typ av uthyrning kan skapa problem för den regiondrivna befintliga verksamheten. En privat utförare har inte heller en drivkraft att beta av våra operationsköer i Sörmland.

3. Av fullmäktige beslutade stipendier och priser delas ej ut 2025 och 2026.

- Yrkande: Bifall

- Vänsterpartiet förstår att vissa neddragningar, pauser, kan behövas göras under en kris. Vi bifaller en paus i utdelning av stipendier och priser, men ser det vara av största vikt att återuppta arbetet då det är inspirerande och bekräftar krafter som utvecklas i Sörmland.

4. Ansvar för drift av restaurang på Sörmlands museum överförs till regionstyrelsen. Tidigare beslut om upphandling återtas.

- Yrkande: Avslag

- Den befintliga restaurangen är uppskattad som lunchrestaurang, en av de bästa i staden. Givetvis ska den inte upphandlas men vi har svårt att se syftet med att flytta över restaurangen till Regionstyrelsen.

5. Uppdrag till regionstyrelsen att genomföra en förändring så att 1177 per telefon blir huvudingång till vård.

- Yrkande: Avslag

- Svarstiderna är långa idag, bemanningen skulle behöva öka för att genomföra förslaget. Om 1177 skulle vara huvudingång skulle all bokning behöva kunna ske där. Det är svårt att se hur telefon ska gå före digital ingång.

6. Nämnden för primärvård, rättspsykiatri och Dammsdalsskolan (PRD) uppdras att lämna förslag på lämplig vårdcentral att konkurransutsätta eller försälja.

- Yrkande: Avslag

- Vänsterpartiet anser inte att vårdcentraler ska säljas ut och vill påpeka att vårdcentralerna idag genom hälsoval är konkurransutsatta. Vänsterpartiet har inte räknat med någon försäljning i vår budget.

7. Uppdra till nämnden för Kultur, utbildning och friluftsverksamhet (KUF) att utarbeta en långsiktig plan för Öknaskolan.

- Yrkande: Bifall

- En långsiktig plan kan vara bra att ha för Öknaskolan anser Vänsterpartiet.

8. Uppdra till nämnden för Primärvård, rättspsykiatri och Dammsdalsskolan (PRD) att utarbeta en långsiktig plan för Dammsdalsskolan.

- Yrkande: Bifall

- Vänsterpartiet är positiva till en långsiktig plan för Dammsdalsskolan.

9. Uppdra till nämnden för Samverkan kring socialtjänst och vård att genomföra en översyn av hjälpmedelscentralens avgifter.

- Yrkande: *Bifall*

- Vänsterpartiet anser att avgifter ska vara låga. En översyn av detta slag är bra att göra för att få en samlad bild.

10. Region Sörmlands indikatorer för uppfyllande av målområden fastställs.

- Yrkande: *Bifall*

- Indikatorerna och målområdena har arbetats fram på initiativ av den styrande minoriteten. Det är svårt att i dagsläget avgöra om målen är funktionella och en översyn kan behöva göras framöver. En ändring av målen kan påverka möjligheten att jämföra år för år vilket inte är bra.

11. Långsiktig ekonomisk plan 2025–2034 fastställs.

- Yrkande: *Avslag*

- Vänsterpartiet yrkar på Vänsterpartiets budgetförslag.

12. Region Sörmlands investeringsbudget fastställs.

- Yrkande: *Bifall*

- Investeringar för lång tid framöver är redan planerade och vissa byggen är svåra att stoppa. Det vore dock bra med en mer levande diskussion kring vad framtidens investeringar kan komma att betyda.

13. Låneram för refinansiering fastställs till 800 mnkr 2025.

- Yrkande: *Bifall*

14. Låneram för nyupplåning fastställs till 700 mnkr 2025.

- Yrkande: *Avslag*

- Vänsterpartiet yrkar på Vänsterpartiets budgetförslag.

15. Avgiftsbilagan fastställs

- Yrkande: *Avslag*

- Vänsterpartiet yrkar på att frysa priserna till förmån för nuvarande avgifter.

16. Ägardirektiv för Vita Huset AB fastställs.

- Yrkande: *Bifall*

17. Program för uppföljning av privata vårdgivare fastställs.

- Yrkande: *Bifall*

- Vänsterpartiet anser att det är bra att privata vårdgivares arbete följs upp.

18. Internkontroll fastställs.

- Yrkande: *Bifall*

19. Mål och budget 2025–2027 fastställs.

- Yrkande: *Avslag*

- Vänsterpartiet yrkar på att Vänsterpartiets budget antas istället.

Nämndbudget

mnkr	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Budgetramar				
Nämnden för kultur, utbildning och friluftsvksamhet	-151	-146	-146	-150
Nämnder för primärvård, rättspsykiatri och Dammsdalsskolan	0	0	0	0
Nämnden för samverkan kring socialtjänst och vård	0	0	0	0
Patientnämnden	-4	-4	-4	-4
Regionala utvecklingsnämnden	-138	-133	-133	-137
Regionstyrelsen	-11 790	-12 084	-12 433	-12 802
Revisionen	-5	-5	-6	-6
Summa budgetramar	-12 088	-12 372	-12 722	-13 099
Användning av eget kapital				
Nämnden för kultur, utbildning och friluftsvksamhet	-3	-2	0	0
Nämnder för primärvård, rättspsykiatri och Dammsdalsskolan	-20	0	0	0
Nämnden för samverkan kring socialtjänst och vård	-3	0	0	0
Patientnämnden	-2	0	0	0
Regionala utvecklingsnämnden	-3	0	0	0
Summa budgetramar	-31	-2	0	0
Totala budgetramar inklusive användning av eget kapital	-12 119	-12 374	-12 722	-13 099

Resultatbudget

mnkr	Bokslut 2023	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Verksamhetens intäkter	3 514	3 310	3 780	3 875	3 975
Verksamhetens kostnader	-15 080	-14 856	-15 376	-15 703	-16 161
Avskrivningar	-529	-573	-778	-894	-913
Verksamhetens nettokostnader	-12 095	-12 119	-12 374	-12 722	-13 099
Skatteintäkter	7 828	7 940	8 877	9 226	9 585
Inkomst- o kostnadsutjämning	2 255	2 432	2 468	2 510	2 514
Generella statsbidrag	1 053	1 065	1 290	1 230	1 230
Summa skatt o statsbidrag	11 136	11 437	12 635	12 966	13 329
Verksamhetens resultat	-959	-682	261	244	230
Finansiella intäkter	612	521	376	387	398
Finansiella kostnader	-209	-226	-209	-199	-191
Värdeökning pensionsskuld	-405	-503	-213	-72	-177
Finansnetto	-2	-208	-46	116	30
Årets resultat	-961	-890	215	360	260
Balanskravsresultat	-961	-890	215	360	260

Balansbudget

mnkr	Bokslut 2023	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar	33	33	33	33	33
Materiella anläggningstillgångar	9 260	9 618	10 070	9 609	9 048
Finansiella anläggningstillgångar	157	158	133	133	133
Summa anläggningstillgångar	9 450	9 809	10 236	9 775	9 214
Bidrag till statlig infrastruktur	200	185	171	157	143
Summa bidrag till statlig infrastruktur	200	185	171	157	143
Omsättningstillgångar					
Förråd	73	66	73	73	73
Kortfristiga fordringar	1 322	1 250	834	884	934
Kortfristiga placeringar	6 717	6 765	7 551	7 787	7 986
Kassa och bank	215	100	100	100	100
Summa omsättningstillgångar	8 327	8 181	8 558	8 844	9 093
SUMMA TILLGÅNGAR	17 977	18 175	18 965	18 776	18 450
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital					
Årets resultat	-961	-890	215	360	260
Övrigt eget kapital	4 378	3 248	3 038	3 253	3 613
Summa eget kapital	3 417	2 358	3 253	3 613	3 873
Avsättningar					
Avsatt till pensioner	4 935	5 776	6 126	6 147	6 274
Andra avsättningar	8	2	2	0	0
Summa avsättningar	4 943	5 778	6 128	6 147	6 274
Skulder					
Långfristiga skulder	6 172	6 519	6 865	6 309	5 695
Kortfristiga skulder	3 445	3 520	2 719	2 707	2 608
Summa skulder	9 617	10 039	9 584	9 016	8 303
SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL	17 977	18 175	18 965	18 776	18 450
PANTER OCH ANSVARFÖRBINDELSER					
Pensionsförpliktelser	3 506	3 606	3 424	3 217	3 053
Borgensåtaganden	1 440	2 017	2 100	2 100	2 100

Skattesats:

- Yrkande: Avslag
- Yrkande: Skatten höjs till 11,53 kr, dvs 0,70 kr i höjning.

Vänsterpartiet månar om Sörmland

Regeringen och minoritetsstyret i Region Sörmland, båda stödda av Sverigedemokraterna, ligger bakom det dåliga ekonomiska läget i Region Sörmland. Med ett högre statsbidrag skulle situationen se annorlunda ut. Utifrån lagt läge är det hiskeliga neddragningar inom välfärden eller skatthöjning som är alternativen. Regeringen, minoritetsstyret och Sverigedemokraterna ligger bakom Vänsterpartiets skatthöjning. Vänsterpartiet vägrar en urlakad vård och en omänsklig arbetssituation för medarbetarna. Vänsterpartiet står upp för patientsäkerheten när inte andra partier gör det.

Människors värde, livskvalitet och framtidstro är något Vänsterpartiet månar om. Vi ser att den ekonomiska situationen kräver vissa neddragningar men dessa behöver slå mer jämlikt över verksamheterna. Vård ska ges efter behov. Kulturens och utbildningens stärkande krafter måste skyddas i en demokrati. Gemensamt behöver vi stärka välfärden. Priser ska vara låga och inte drabba den som är sjuk. Helst vill vi inte att någon blir sjuk därför är förebyggande arbete väldigt viktigt.

Världsläget är tufft. Vänsterpartiets budgetförslag ger en stabilitet som behövs. Region Sörmland behöver ha en drivkraft, medarbetare som känner förtroende för arbetsgivaren och patienter som har tilltro till att vården finns där då den behövs. Skattemedel ska användas klokt och gå till det de är tänkta för.

Med denna ändringsbudget anser Vänsterpartiet att Region Sörmland kan ta sig mer smidigt ut ur den kris som regionen befinner sig i än vi skulle med den budget som föreslagits av den styrande minoriteten.

Väntrum

